గవరయ్యా మావఁ గోర ప్రతిగ్న

ఏమిటో గుబులుగా ఉంది. ముందు గురించి తల్చుకుంటే హంధకార భందురంగా, ఘూటులేని కేసల్లే వుంది. ఏం జరగ బొయ్యేదీ తెలియటల్లా !

భద్రం గాడు నామీద రెండురోజుల్నించీ మహా: గుర్రుగా ఉన్నాడు. నన్ను గురో అంటం కూడా మానేశాడు. వాడికి ఎగ్స్ట్రా వేషాలమీద మోజు ఏం పోలేదు. మొన్నట్నించీ రోజూ పోయి వేషాలేస్తున్నాడు.

“చేతిలో కానీలేకపోతే చచ్చేదెట్టా?” అనీ, “పోనీ కేసులన్నా ఉంటే అనుకోవచ్చు !” అనీ, “మనమూ డిటెక్టివులమే ! అడగక్కల్లా !” అనీ, వాడు చాలా కఠినంగా మాట్లాడుతూ వచ్చాడు.

వాడనకపోతే మటుకి నాకు తెలీదు గనకనా ? ఏ బుద్ధినున్నానో, మొన్న సరే పొమ్మన్నా. తెల్లారుజామునే లేచివెళ్ళి రాత్తిరికి తిరిగొచ్చాడు. మళ్ళీ నిన్న బయలు దేరాడు “ఏంట్రా?” అంటే, “కంటిన్యూటీలే!” అన్నాడు. ఆ కంటిన్యూటీ ఏంటో, అది ఎంతకాలం ఉంటుందో నాకైతే తెలవదుగాని, వాడివాళ మళ్ళీ బయలు దేరాడు.

వాడిచ్చిన చిల్లర డబ్బులు జేబులో వేసుకుని అట్టా కాఫీ హోటలు కేసి వెళ్ళా.

“అదుగోరోయ్ కే యూస్!” అన్నాడొకడు. అందరూ ఘొల్లున నవ్వారు. నన్నుచూసి మెచ్చుకుంటున్నారనుకున్నా.

“వొండ్రుఫుల్ ! అమోహం !” అని ఎవడో అన్నాడు. మళ్ళీ అందరూ చప్పట్లుకొట్టి నవ్వారు

అప్పటికీ నా బుర్ర సరయిన గాట్నపళ్ళా. నేనూ నవ్వా !

“ఏవయ్యోవ్ ఎగ్స్ట్రా డిటెక్టివ్? కొత్తకేసులేం పట్టలా?” అన్నాడొకడు నాకేసి తిరిగి.

“రెండు క్లూ లివ్వరా !” అన్నాడు ఇంకోడు.

ఆటే చూడగా వాళ్ళ ధోరణి అంత మరియాదగా తోచలా నాకు. అందరు డిటెక్టివులూ అట్టా చూస్తారా ? పిస్తోలుపెట్టి పీకనులిమెయ్యరూ ? ఒక చిన్న పిస్తోలయినా లేక పోబట్టిగా నేను వీళ్ళకింత తేలికయిందీ ?

వాళ్ళ కళ్ళల్లోకి కఠినంగా చూశా.

“అమ్మోవ్ ! అంతకుల్ని చూసినట్టు చూస్తున్నాడ్రోయ్!”

“అలవాటే గంగాదరా ?”

"ఎంతమంది అంతకుల్ని పట్టావు హపరాధ పరిశోదకా ?"

ఇట్లా తలా ఓ కూతా కూశారు. ఇడ్డిన్లు నాకు మింగుడుపడ్లా, కాఫీ మింగుడుబడ్లా ఎంతొట్టు పడితే అంతొట్టు. నేను చివాల్నలేచి నిలబడి, "మీరంతా ఆ డిటెక్టివ్‌గాళ్ళకి యేజెంట్లని నేను తెలుసుకో గలిగిన సంగతి మీరు మరచి పోతున్నారు. ఈ కే యాస్ తడాకా మీరు ఇవ్వాళ గాకపోతే రేపైనా చూడకపోరు. నవ్విన నాపచేనే పండుతుంది. నాక్కూడా ఒక హీల్‌మాన్ కారు రాకపోదు, నేను కూడా అక్కడికీ ఇక్కడికీ దూసుకు పోకపోను. ఒప్పుకుంటా, నాకు మేడమీద గదుల్లేవు, టెలిఫోను లేదు. కాని వస్తయి! తొందర పడకండి! ... ఎంతమంది అంతకుల్ని పట్టాననా అడుగుతున్నారు ? పట్టా, పట్టటానికి శానామందిని పట్టా ! వాళ్ళని కంబం ఎక్కించ లేదంటే ఎందుకెక్కించలేదూ ? పోలీసులు నా సహాయం కోరటం లేదు. ఒక్క ఏసీగాని డిసీగాని నన్ను ట్రంకుచేసిన పాపానపోలేదు. అందరూ ఆ మిగిల్న డిటెక్టివులనే అలోవ్ చేస్తున్నారు. ఇదంతా కుట్ర! నాకు తెలుసు. కాని ఈ కేయాస్ ఇక వూరుకోడు. పోలీసులు ట్రంకుచేసినా చెయ్యకపోయినా అంతకుల్ని వెంటబడి తరిమి తరిమి కొడతాడు. కంబా లెక్కిస్తాడు ! సూస్కోండి కే యాస్ తడాకా ! కాస్కోండి కే యాస్ దెబ్బ!" అంటూ సహం తాగిన కాఫీ, సహం తిన్నయిడ్లీ వొదిలేసి బయటికొచ్చేశాను.

"కే యాస్ బాబూ ?"

వెనక్కి తిరిగి చూశా. అంతయెత్తూ, అంత పొడుగూ, అంత సన్నమూ, అంతలావూ, అంత ముసలీ, అంత పడుచూ కాని వాడొకడు, ఒక కాలు కొద్దిగా లాగుతూ నన్ను కలుసు కోవటానికి వస్తున్నాడు.

"ఏంటి?" అన్నాను, ఆ మనిషిని దగ్గిరికి రానిచ్చి.

"మీ యింటిదాకా వస్తా పద. కాలుకాస్త జవిఁకింది--- బస్సునించి అరిజెంటుగా దిగటంలో. వెనకటిలాగవంలేదు దేహానికి."

"బస్సులోంచి అంత అరిజెంటుగా ఎందుకు దిగాలిసొచ్చిందో తెలుసుకోవచ్చా?" అన్నాను.

"అఁ, ఏం వుండదిలే ? కుర్ర కొర్నాసి లటిక్కిన పరుసు తీసి నా చేతి కందిచ్చాడు. 'హొల్డానయ్యోవ్ సెఁపుడెట్టా ?' అంటూ దిగేశా. 'సచ్చాడు. సచ్చాడు' అన్నాగంతా. కాలు కొంచెం జవిఁకింది."

వాడు చెప్పింది నాకేమీ అర్థం కాలేదు. కాని వివరంగా అడిగి తెలుసుకునేటంత ఉత్సాహం లేకపోయింది.

"సెప్పొచ్చిందేఁవంటే, నువ్వంత మనసు కట్టపెట్టుకోవాల్సినపనేంలా !" అన్నాడు.

"అదెట్టా ?" అన్నా.

"ఈ వూళ్ళో ఒక్క డిటెక్టివు నాకొడుక్కీ కారు లేదు, నే సెబుతున్నా యినుకో!"

"ఒక్క——" నా నోట మాటరాలేదు. చివరకు, "అబద్ధం!" అని మటుకు అనగలిగా.

"ఇదిగో, మనసేదెబ్బతినని డిటెక్టివ్ ఈ ఊళ్లో లేడనుకో. ఓసారి ఒక పెద్ద డిటెక్టివు పొరలేసి పిక్కజేశా!"

"నిజం?"

"మొత్తం : సుబతాగా ! బస్సెక్కాడు. టిక్కెట్టు కొనాలంటే అణా ఉందనుకున్నావా? దిగెల్లి పోయాడు! పక్కనే నిలబడున్నా!"

"ఒక్కక్లూకూడా లేదా ?"

"ఇంకా రులూ లేంది, కులూలు. అతున్నీ ఆంటికాడ సొరుగులో సూసుకోవలిసిందే. పటుసులో ఏం తొమ్మిదిరూపాయల పై సిలుకుండది. కొంత కండగటరు కిచ్చా. మనోడేలే!"

"అంతమంచి డిటెక్టివు అయుండడు," అన్నా.

"కాడూ? మోతుబరంటే నమ్ము. అయ్, అట్ట మీన రంగుల బొమ్మ గుద్ది అట్టా యిసిరేత్తే పన్నెండేలు జెల్లాల్సిందే! యేంటనుకున్నావ్? మారాజు హత్తవాసి అంత మంచిది గాదన్నమాటేగాని పెద్ద సెయ్యి గదూ?"

"అబ్బా!"

"నెలకి మూడు కేసులకు సచ్చు లేదంటే నమ్ము."

"నన్ను చూసి అంతా నవ్వుతున్నారు. నాగతి ఇట్లా రాసుంది."

"రాసే, మొగొడుంటే ఇట్టెందుకుంటావంటా! అది లేకేగా?...అయిందా, ఆ యింకో డిటెక్టి వుండాడు ఆయన పేరేందో వుండె. సైకిలెక్కి దిరుగుతాడు."

"ఛీ, ఛీ! సైకిలెక్కి తిరిగే డిటెక్టివు ప్రపంచంలో ఎక్కడా లేడు."

"లేడూ? ఏఁవొద్దుతా? ఆయన డిటెక్సన జేయడు. అయితేం? ఆయన కింద మోత డిటెక్టివు లుండారు. అదీ పెద్ద కాతాయే. కాని సడీ సప్పిడీ లేకుండా సాగిపోతోంది. మరి నువున్నా వనుకో. నీ దారే యేరు. నీ తరా యేరు. నీదంతా గమ్మత్తు యెవారం. ఆ డిటెక్టివులతో యిట్ట మాట్టాడతా ననా? ఒక్కనాటకి!"

"చూడు, మావాఁ? నీ పేరేమిటి?" అన్నాను.

"నన్ను గవరయ్యంటార్లే, అల్లుడా! అట్ట కూసుందామా? నీకో సిన్న గమ్మత్తు చెప్పాలె."

ఇద్దరం కూచున్నాం.

"మళ్లీ ఏ ఇనస్పెక్టరుతోనన్నా అనేవు?"

"నేను డిటెక్షన్ చేసిన రహస్యాలయితే చెబుతా నేమోగాని నీ అంతట నువు చెప్పేవి నేనెందుకు చెబుతానూ? నాకా మాత్రం నీతి లేదా?" అన్నాను.

"అదీ మాట! నువు నాకు నచ్చావల్లుడా. సూడో, ఓ పాలి యీ డిటెక్టివు లందర్నీ గట్టి కరిపించా. చెప్పుకుంటారేమో సూడు! అళ్లెందుకు సెప్పుకుంటారూ?"

"ఏమిటి, మాఁవా? చెప్పవ్?"

"నువు విరుద్దిలోకి రావలసినోడివి గనక నీకు కొంచెం కేడీల యిసయం తెలిసుంటం మంచిది. అది నా గొప్పకేసనుకో."

"ఏంజేశావేంటి ?"

"మళ్ళీ అదీ గిదీ యెందుకూ ? అంతకం జేసేశా !"

"ఎందుకట్లా ?" అన్నాను. నాకు కాళ్ళూ చేతులూ చల్లబడ్డట్టయింది.

"ఎందుకంటావేం టల్లుడా ? ఈళ్లా డిటెక్సను పస ఏందో తెలుసుకోటానికే ! ఈ డిటెక్టివు నవల్సన్నీ ఇంకెందుకెట్టా ?"

"అది నిజమే ! అందులో తప్పులేదు."

"సూడో, ఆ అంతకానికి ఎంత శ్రమపడ్డానని ! ఇంత బురద తీసుకున్నా ?"

"దేనికీ ?"

"దేనికేంటి ? బూడుసులకు రాసుకోటానికి ! అంతకం జరిగిన చోట గురుతు తెయ్యొద్దూ ?"

"అబ్బా !"

"సూడో, ఇంత రంగు తీసుకున్నా."

"ఎందుకూ ?"

"ఎందుకా, యేలిముద్దర్లు శవంనిండా గోడల్నిండా యెయ్యటానికి."

"ఆయ్ ?"

"ఆయ్ ! అయింవా ? సూడో, ఒక డబ్బా సిగిరెట్లు తీసుకున్నా !"

"ఆటితో ఏం పనీ ?"

"సిగిరెట్లు కాల్చి అంతటా నుసిరాల్చి పికెక్కలు చుట్టూతా పడెయ్యటానికి !"

"అబ్బా ! అన్ని క్లూలే ?"

"కులూలన్న కులూలా, అల్లుడా ? సూడో ఇంత పొడుగు యేట కత్తి తీసుకున్నా. దానిమీద నాపేరు చెక్కేశా !"

"ఆయ్ ?"

"ఆయ్ ! ఇయ్యన్నీ ఒక కారులో యేసుకోనీ, కారు తోల్తా తిన్నగా కిల్పాకు కేసి యెళ్ళా. అక్కడ ఒక పెద్ద లచ్చాధికారి మేడుందది. మిట్టమద్దేన్న మేళ ! ఒక్క పిట్ట లేదు. గంట సరిగా పన్నెండు గంటల ఒకటెన్నర నిముసమయింది. కారును గోడమీదిగా ఎక్కించి లోపలికి దించా. ముందు పోశిచీలో కారు ఆపి మెట్లెక్కి పైకెళ్ళా. కింది హాలులో లచ్చాధికారి పెళ్ళాం, కూతురూ, కొడుకూ, అల్లుడూ. కోడలూ, మనవడూ, మనవరాలూ కూచుని పేకాడుతున్నారు.

"నేను మెట్లెక్కి పైకెళ్ళా. పైన ఎడంచేతిపక్క ఒక పెద్ద గదిలో చిన్నగది ఉందది. చిన్నగదిలో ఒక బుల్లిగది ఉందది. అందులో లచ్చాధికారి కూచుని చుట్ట కాల్చు

రుంటున్నాను. యెనకపాలెళ్ళి యేట కత్తితో మెడమీద ఒక్కటిచ్చుకున్నా. 'సచ్చాన్రో !' అని అపస్తా లచ్చాదికారి సచ్చిపోయాడు.

"నే దెబ్బ యేసేసరికి పన్నెండూ రెండయిందనుకో. ఆడుప్రాణం యిడిచేసరికి పన్నెండూ రెండున్నరయింది. నేను బూడుసులకి బురద పట్టించి గదంతా చెడతొక్కా. ఆ తరవాత రంగుతీసి శవం నిండా, గదినిండా యేలిముద్దర్లేశా. తరవాత ఓ పది సిగిరెట్లు ఒక దానికొకటి అంటించి, నుసి గదంతా రాల్చి, కాల్చిన ఒక్క అగ్గిపుల్లా, పది పీకెలూ కుప్పగా ఒక పక్క పెట్టా."

"భలే క్లూ !" అన్నాను.

"సూడో, ఇదంతా అయేపాటికి పన్నెండూ ఇరవై రెండు ముప్పావయింది. అప్పు డొక్క సావుకేక పెట్టి, బుల్లిగదిలోంచి సిన్నగదిలోకివచ్చి, బుల్లి గదిలోపల గడియపెట్టి, అట్టానే సిన్నగదికీ, పెద్దగదికీ కూడా గడియలు పెట్టి బయటికెళ్ళిపోయా. నేను పెట్టిన కేకకి అందరూ వచ్చారు. తలుపులన్నీ పడదోసుకుని లోపలికెళ్ళితే ఏ ముందదీ ? శవం !

"లచ్చాదికారాయె, ఊళ్ళో ఉండే ఏబీసీడీలందరికీ టెలిఫోను కొట్టారు. డిటెక్టివు లందర్నీ మూకుమ్మడిగా రమ్మన్నారు. అంతా వచ్చారు. సిగరెట్లు దమ్ము పీల్చారు. తలా ఓటి సూశారు.

"ఇది హత్య అని మరచిపోతున్నారు,' అని ఒకడూ, 'లచ్చాదికారి అని మరిచి పోకండి' అని ఇంకొకడూ, ఎవరి ఇష్టం వచ్చినట్లు వాళ్ళు పేలారు. అందరూచేరి చివరికి ఆత్మహత్య అన్నారు. లచ్చాదికారే యేటకత్తి తీసుకుని మెడమీద ఒక యేటేసుకున్నా డన్నారు, చెల్లూ !"

"క్లూలో, మావా ? నువ్వు చుట్టూతా పారేసిన క్లూలేమయాయి ? కత్తిమీద నువ్వు చెక్కిన పేరు ! గదినిండా నీ వేళ్ళ గుర్తులు ! అన్నిటికన్నా గొప్ప క్లూ పదిసిగిరెట్లు తుంపు లతో బాటు ఒకే ఒక అగ్గిపుల్ల ! ఇవన్నీ ఏమయాయి ? ఆహా ఆ కేసు నాకు రాకపోయెనే, మావా, నిన్ను కంబం ఎక్కించుండే వాణ్ణి !"

"అట్టనా, అల్లుడా? నేనంత పిచ్చోణ్ణను కున్నావా ? అసలు కీలకం నేను నీకు చెప్ప లేదుగా ? వాళ్ళు నేను పెట్టిన కేకవిని కిందినుంచి పరిగెత్తు కొచ్చారుగా. హత్య పన్నెండూ ఇరవై రెండు ముప్పావుకు జరిగిందని అందరూ తప్పుదారిన పడ్డారు. పన్నెండూ రెండు న్నరకే హత్య జరిగిందని తెలిస్తే కొంతదోవన పడేవాళ్ళే. అక్కడే పప్పులో కాలేశారు. కేసు యిప్పటం ఇంకా ఆళ్ళ తరమా, ఆళ్ళను పుట్టించిన బ్రెమ్మతరమా ?"

"క్లూలు, మావా ? క్లూల సంగతి చెప్పవేం ?" అన్నాను ప్రాణం కొట్టుకుపోతూ.

గవరయ్య అటూ ఇటూ చూసి ముందుకువంగి, "సూడూమల్లా యెక్కటా అనమాక! నేను హత్య జరిగిన గదిలోంచి వచ్చేముందేం జేశాననుకున్నా ? ఒక విధమైన గ్యాస్‌వదిలి మరీ వచ్చా !"

"గ్యాసా ?"

"గ్యాసు !"

"వొదిత్తే ?"

"కులూలూ గిలూలూ పైసలా ! మాట్టాడాని కిల్లేదంతే. యేలిముద్దర్లు, సిగరెట్లు పీకెలు, మసి, బురద——అంతా పైసలా. ఒక్కటి కనబడలేదు, ఇంకా నయంగాదూ ? శవమన్నా కనబడింది !"

"హత్తెరీ !" అన్నాను. "వాండ్రుపుల్ ! హత్యాశ్చర్యం !"

"నువ్వట్టంటావాని నాకు తెలీదా అల్లుడా ? ఈ డిటెక్టివుల కందకుండా హత్య చేస్తానని ప్రెతిగ్నె చేసి నిలబెట్టుకున్న వాణ్ణి ! ఏంటనుకున్నావో !...అట్లా యెల్లీ——" అంటూ గవరయ్య లేచాడు.

నేను ఆలోచిస్తున్నాను. ఒక విధమైన గ్యాసు, తస్సదియ్యా ! ఈ గ్యాసు అంతకు లందరికి తెలిస్తే మేం డిటెక్టివులం ఏమయేట్టు ?

ముద్రణ: 24 ఆగస్టు 1956, తెలుగు స్వతంత్ర.